

egyszer minden vasárnap és esztendőnkön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előzetesek, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. i. tézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZEKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmonl-sorért vagy annak törlőgátért 4 krajczár.
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak.
Ezenkívül minden bejuttatásnál 30 krajczár helyeg díj fizetendő.

A Wekerle kormány programja.

Az új kormány nov. 22-én mutatta be magát az országgyűlés két házában. Ezen ünnepélyes aktus iránt roppant érdeklődés nyilvánult, különösen a képviselőházban. Nemcsak a képviselői tagok, hanem a karzatok is zsufolással megteltek és úgy a képviselők, mint a karzati közönség feszült figyelemmel hallgatták a miniszterelnök nagyjelentőségű programbeszédét:

Teljesen oszttjuk az utóbbi országos ülések által is helyeselt külügyi politikát, mely a fennálló szerződések alapján, érdekeink és a monarchia hatalmi állásának megvédése és szövetségeinkhez való lojális ragaszkodás mellett, minden állam irányában a barátságos viszonyok ápolását tűzte ki feladatul.

A kormány működésének rövid ismertetése végett 3 csoportban fogom felemlíteni a fontosabb teendőket. Jelestül szólni fogok először a kormány pénzügyi és gazdasági tevékenységéről és irányáról, másodsor közintézményeinek az igazságügyi és belügyi tárca körébe eső korszerű átalakításáról és harmadsor az egyházügyi politikáról.

Hitel- és pénzügyi viszonyaink rendezése, a valuta szabályozás megkezdett műveletének tökéletes keresztülvitele, a közszolgáltatásra vonatkozó törvényeinek az egyenlő és arányos teherviselés szemmel tartása melletti reformálása s a pénzügyi adminisztráció tökéletesítése képezi a feladatot a pénzügyi tárca körében.

Állami pénzügyeink konszolidálása adja meg az irányt annak a törekvésnek, hogy az egyensúlyt a fokozottabb igényekkel szemben is fenn kell tartani s szabja meg a működés határát.

Igyekezni fogunk kereskedelmi összeköttetéseinket élénkíteni és állandósítani, kereske-

delmi érdekeinket a külállamokkal, lehetőleg a keleti államokkal is kötendő szerződések útján biztosítani.

Folyóink egységes tervek szerinti szabályozása, a vasutak forgalmával való szerves összeköttetésbe hozta a vasuti fővonalak táplálása végett vicinálisvasutak létesítése és a gyári fejlesztés szempontjából nagyobb ipari vágányok létesítésének elősegítése, mind oly feladatok, amelyek egymagukban véve a közgazdaság fejlesztésének talán kisebb tényezői, de együttvéve mindenesetre hatályos emeltyűjét képezik.

Igyekezni fogunk vasutainkat újabb beruházások által tökéletesíteni, azok kezelését és a tarifapolitikát olyformán irányítani, hogy vasutaink továbbra is a magyar közgazdaság szolgálatában álljanak.

Az iparfejlesztés terén válllvetve a társadalmi tevékenységgel, nagyobb szabású és rendszeres akciókat öhajtnunk kifizetni.

Komoly feladatunkat képezi a mezőgazdaság minden ágazatának czéltudatos fejlesztése

Az igazságügyi politika terén a kormány működésének czélpontja és programja továbbra is az marad, a mi volt eddig.

Áttérve a belügyi adminisztrációra, jelestül a belügyi adminisztráció reformálásának kérdésére, az adminisztráció tisztasága, annak lehető olcsóvá és gyorsá tétele és a közszabadságok megóvása azok a vezérelvek, amelyek alapján ezt megoldani fogjuk.

Ezért az 1891: XXXII. t. cz. azon elvi határozmányaiából kiindulva, hogy az adminisztráció államosíttassék, fogjuk előkészíteni javaslatainkat és a községi reformból indulva ki.

Áttérve feladataink harmadik csoportjára a vallásügyi politikára, mindenekelőtt kijelentem, hogy a vallásügyi politika terén, azon

komoly törekvéstől vagyunk áthatva, hogy az állam érdekeinek biztosítása mellett a vallásos nyugalom és béke meg ne zavartassék.

Ez ev elvek alapján már elkészítettet az izraelita vallás recepcziójára vonatkozó törvényjavaslat és munkába vétettek a vallás szabad gyakorlatára és az általános polgári anyakönyvek behozatalára vonatkozó javaslatok, úgy, hogy ezeket még a téli ülésszak folyamán alkotmányos tárgyalás végett képesek leszünk előterjeszteni.

Az egyházpolitikai kérdések negyedikére, a családjog kiegészítő részét képező házassági jogra nézve az ujonnan alakult kormány innmár abban a helyzetben volt, hogy a házassági jog alapelveire és ezek közt a kötelező polgári házasságra nézve is egyhangu megállapodásra juthatott, minélfogva legfelsőbb elhatározást eszközölt ki annak elvi kijelentésére, hogy a házassági jogra vonatkozólag kidolgozandó és már munkába vett törvényjavaslat a minden állampolgárok közt kötendő házassági viszonyból eredő jogi kérdések fölötti általános állami biráskodás és a kötelező polgári házasság alapelvei alapján készíttessék el.

Az új kormány kinevezése. Ő császári és apostoli királyi felsége a következő legfelsőbb kéziratokat, illetőleg elhatározást méltóztatott kibocsátani.

I.

Kedves gróf Szapáry! Midőn Önt folyó hó 6-án kelt elhatározásom kapcsán, magyar miniszterelnöki állásától saját kérelmére ezennel véglegesen felmentem, fogadja egyszersmind mindenkor tanúsított áldozatkészségével ez állásban is tiszta hazafias szándékból vezéreltetve önzéstelen buzgósággal teljesített hű szolgálatait, hálás elismerésemet és változatlan kegyelmem biztosítását.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 17-én.

Ferencz József, s. k.

A „Szekelyföld“ tárczája.

Fürdői tapasztalatok.

Megvallom, hogy midőn utóbbi felolvasásom alkalmával a női kormányt ezen a helyen megalkotottam — tettem azt tisztelt hölgyeim! azon gonosz szándékkal, hogy az önök szemében az én személyem a miniszteri polozon a feledés homályába merül s többé nem fedeznek fel az akták és pipafüst tengerében; azonban csalódtam számításomban, mint a hogy az ember mindig ki van téve azon veszélynek, hogy nőkben csalódjék. Annak, hogy el nem feledtek és újból felfedezték az okát abban vélem feltalálni, hogy most a miniszteri válság lévén napirenden vagyis divatban — szeretnének önök is — nem lemondani, mert a nő a hatalomról önként le nem mond — hanem miniszteri tárczát cserélni, természetesen oly módon, hogy az elnöki és pénzügyi tárca egy kézbe kerüljön; de, hogy melyiknek a kezébe, abban nem tudnak megállapodni, az lévén mindenkinek az óhajta, hogy ő kapja meg. Azon feltevésben, voltak tehát, hogy én ezen dologban önöknek igazságot szolgáltatok itt ezen a helyen; azonban én csalódván önökben, a parita elve azt hozza magával, hogy önök is családjanak bennem — a mi természetesen az önök kodexe szerint, nem

igazság. Én tisztelt hölgyeim! jó előre kijelentem, hogy az önök személyével és ügyével ezen uttal csak mellékesen fogok foglalkozni, tapasztalatból tudván, hogy az én fejbéli vizsgálódásom nem ér annyit önök előtt, mint a mennyit ér azon fiatal barátom működése, a ki lábával fog most mindjárt buzgólkodni és a levegőbe rugdalózni. Én tehát ezen és még azon okból sem egyezem bele a miniszteri tárczaváltoztatásba, mert az időt nem tartom arra alkalmasnak. Ugyanis, mint a jelekből következtetni lehet, mahol ap lángba lesz borulva az egész ország. Már gyűjtik a gyújtó anyagokat, fenik a gyilkoló eszközöket s az áldozatok ki vannak szemelve, a kik nem tudhatják mikor vérezenek el — nagy viannyogások között. Ilyenkor szükséges, hogy a kormány tagjai helyükön legyenek s az áldozatok eltakarítására felfegyverkezzenek — éles bárdokkal és kolbásztöltőkkel. Ezenkívül közeledik az idő arra is, hogy a titkos kabinet reorganizáltassék, — letelvén az ideje sok udvari futárnak, kik helyett újak lesznek beállítandók és begyakorlandók az újévben.

Ennek kijelentése és előrebocsátása után áttérlek felolvasásom valódi tárgyára, a fürdői tapasztalatokra.

Önök tisztelt hölgyeim! bölcsen tudják, hogy az év minden szakának meg van a maga külön

betegsége, járványa. Ősszel például a hagymáz és torokfájás pusztít; a hagymáz különösen a köznépet ragadja meg, valószínűleg azért, hogy akkor még bő a hagyma; ellenben a torokfájás már magasabb regiskban t. i. az urak torkában, pusztít, minek okát tapasztalt orvosok abban találják, hogy az urak sokat karczolják olyan nedűvel, a mit nálunk ötvenes hordókban szoktak tartani.

A téli járványkorosokra nézve az elzsírosodás, fiatalokra nézve az iurángatózás, műnyelven (vitus-) táncz, minek beczilusa itt nálunk a Szőke Pista hegedűjébe fészkelnek. (Deczficziálása közérdekből hasznos volna.)

Tavaszi járvány a holdkórosság, mely az éretlen, sokszor pedig az érett és elérett fiatalok között is végzi pusztító rombolását. Ez igen nehéz nyavalya kérem és nagyon nehéz gyógyítani, mert az egyetlen biztosan gyógyítószert t. i. a házasságot mostanság ritka férfi veszi be — vinné el az ördög a természetüket! Egyébiránt ennek a betegségnek biztosan felismerhető jele az, hogy a beteg — mind a mellett, hogy jóétvágya van s jól mozog — agész éjen át nézi a holdat és sóhajtozik, nappal pedig igen gyakran kiszalad az erdőbe, zöldbe és ott bolondmódra ugrándozik. A betegségnek ezen utóbbi válfaját a tudós doktorok máj bajnak vagyis máj álisanak mondják, a

II.

Kedves Dr. Wekerle! Önt ezennel magyar miniszterelnökké kinevezem és a miniszterium alakítása iránti javaslatát elvárom.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 17-én.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry Gyula, s. k.

III.

Magyar miniszterelnökköm előterjesztése folytán: honvédelmi miniszteremmé báró Fejérváry Gézát, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé gróf Csáky Albint, igazságügyminiszteremmé Szilágyi Dezsőt, horvát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszteremmé Josipovich Iurét, földmívelési miniszteremmé gróf Bethlen Andrást, kereskedelmi miniszteremmé Lukács Bélát, ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásukban megerősítem; személyem körüli miniszteremmé gróf Tisza Lajos országyűlési képviselőt, belügyminiszteremmé pedig Hieronymi Károlyt, az állami számvevőszék elnökét — ezen utóbbi állásától való egyidejű felmentése mellett — ezennel kinevezem, és a pénzügyminiszterium vezetésével előterjesztő magyar miniszterelnökkömöt bízom meg.

Az illetőkhöz intézett kézirataimat további intézkedés végett idezárom.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

IV.

Kedves báró Fejérváry! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt honvédelmi magyar miniszteremmé ezennel ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

V.

Kedves gróf Csáky! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteremmé ezennel ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VI.

Kedves Szilágyi! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt igazságügyi magyar miniszteremmé ezennel ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VII.

Kedves Josipovich! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt horvát-szlavon-dalmátországi miniszteremmé ezennel ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

VIII.

Kedves gróf Bethlen! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt földmívelési magyar miniszteremmé ezennel ujlag kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

IX.

Kedves Lukács! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt kereskedelmi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem, illetőleg ezen eddig is viselt állásában megerősítem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

X.

Kedves gróf Tisza! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt Személyem körüli magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1892. évi november hó 19-én.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

XI.

Kedves Hieronymi! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére, Önt állami számszéki elnöki állásától való egyidejű felmentése mellett, magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Ferencz József, s. k.

Wekerle Sándor, s. k.

Különfélék.

— A helybeli kereskedő ifjak társulatának választmánya f. hó 22-én a kör helyiségében rendes gyűlést tartott. A szívélyes elnöki megnyitóbeszéd, jegyzőkönyv felolvasás- és hitelesítés után, jelentés tétetett az egyes tisztviselők által a társulatot érdeklő dolgokról u. m. a pénz- és könyvtár állásáról, valamint a ki és belépő tagokról. Mint örömdetes körölmény említendő fel az, hogy az egyet könyvtára, melyre évenként tetemes összeg fordítottatik, egyesek szives adományából is folytonosan gyarapszik. Ez alkalommal is jelentés tétetett arról, hogy a társulat könyvtára Csácsi Gergely, Nagy József és Holleiter Lajos urak szives adományából egypár igen értékes művel szaporodott, kiknek sietett is a választmány jegyzőkönyvileg hálás köszönetet nyilvánítni. Az indítványok során egy oly eszme vetetett föl, mely ha megtestesülést nyer, a társulat életében igen nevezetes momentumot fog képezni. Ugyanis arról volt szó, hogy mikép lehetne a városunkban levő kereskedő tanulókat — kik ez időszertn alsó fokú kereskedelmi iskola hiánya miatt semmiféle tanításban nem részesültek — rendszeres oktatásban részesíteni úgy, hogy a főnököknek és szülőknek sem hátramaradást, sem pedig anyagi áldozatot ne okozzanak? Ezen dicséretre nem szoruló szép tett keresztülvitelére: Kiss Károly polg. isk. tanár, Dávid Gyula, Wertán Béni, Bándy István és az egyet érdemes titkárából álló bizott-

ság küldetett ki, hogy a főnökök beleegyezésé megnyerve, a rendes tanítás még folyó év decz. első napjaiban kezdetét vehesse. Ezzel kapcsolatosan elhatározta a választmány azt is, hogy a jövő évtől kezdve, társulati tagok számára is, kéthetenként szakfelolvasásokat és szabad előadásokat fog tartani, melyekre a társulat iránt meglehetősen érdeklődéssel viseltető nem tagok is szívesen láttatnak. A kérdéses felolvasások és szabad előadások megtartására reméli a választmány, hogy sikerülend mindazon tényezőket megnyerni, kik a multban is jóakaratu támogatásukat a társulattól meg nem vonták. A nagyérdemű közönség ezen felolvasóestélyek megtartása felől annak idejében e becses lap útján értesíteni fog.

Referens.

— A műszaki csapatok ujjaalakítása. A közös hadügyminiszter körlevélben tudatja, hogy a király hozzájárult a műszaki csapatok ujjaalakításához. A szándékolt újítás már 1893. január 1-én lép életbe s abból áll, hogy az eddigi 2-dik számú utász ezred 3-dik és 5-dik zászlóaljából két hídász zászlóaljat alakítanak és hogy a két utász ezredet független zászlóaljakra bontják fel. Az így leapasztott utász-csapatok felügyelőjének a király Beck Ottó vezérőrnagyot nevezte ki.

— Bucsuzások Szapárytól. Szapáry Gyula gróf volt miniszterelnökkől e hó 23-án délelőtt bucsuzott el a közmunkák tanácsának személyzete, Podmaniczky Frigyes báró vezetése alatt; utána a miniszterelnökség hivatalnokai tisztelegtek tisztelegtek. Utóbbiak nevében Tarkovich államtitkár mondott köszönetet a volt miniszterelnök, mint hivatalfőnöknek méltányosságáért és jóindulatáért. Egyszersmind hálásan emlékezett meg arról is, hogy Szapáry kormányzata alatt valósult meg az állami tisztviselők ama rég táplált kívánsága, hogy a mostani anyagi viszonyoknak meg nem felelő illetményeik szabályozása révén helyzetük javítottassék. Szapáry Gyula gróf szívesen viszonzotta a bucsúndvöletet.

— Pályázat. A gelsenzei r. kath. hitközségben Jakab Ferencz kántortanító nyugalmazása folytán, a kántortanítói állomás üresedésbe jöven, az iskolaszék ez évi deczember 30-iki határidővel pályázatot hirdetett. Az állomás évi 500 frtot megközelíti. Erre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

— Egy köszáli sas tragédiája. A történet eleje ilyenformán eshetett meg: Az illyefalvi erdő fölött, fent a magasban keringett egy nagy köszáli sas; lent az erdő tisztásainak egyikén játszadozott egy süldő tapsifüles. A sas meglátta a nyulat s lecsapott rá, de a nyul is meglátta a sást és rémülten menekült egy sűrű bokorba. Az óriási szárnyas vak hevében a bokor közé zuhant s megragadta a nyulat, de e közben úgy megakadt a sűrű galyak közt, hogy nem tudta magát kiszabadítani. Eddig tart, a mit el kellett képzelnünk; a miezután következik, az már egész bizonyosan úgy történt, a hogyan elmondjuk. Mikor a sas javában vergődött, arra ment egy asszony két férfival. Alighogy meglátták a fogoly ragadozót, az asszony a férje botjával fejbe löktette a sást, a férfiak pedig ez alatt a nyulat felülték le. Az ütéstől elkábult sas

mitől én nem félhetek, mert ebbe már csak a vi-rágzó ifjuság esik.

Önök tisztelt hölgyeim! kétségtelenül jól tudják, hogy mi az a nyári láz, mert minden évben átesnek rajta; s ennél fogva igazat adnak nekem, hogy ez igen gonosz és kizárólag női betegség. Az embernek semmije sem fáj és mégis beteg, a mit az orvosok futó láz néven ismernek azért, mert a betegnek mehetnékje van. Gyógyszerei igen egyszerűek, csak hogy költségesek. Az egyik orvosság külsőleg használtatik, a másik belsőleg. A külső neve felvevő, a másik bevevő. A felvevőt méterrel mérik s olyan patikában készítik, melyeknek a czimablájára olló van festve; a bevevőért messze fenyvesbe vagy nem tudom én hová kell személyesen menni, különben nem használ. Így van-e kérem?

Tehát, hogy az ember teljesen kigyógyuljon a bajból felveszi a felvevőt és indul, a hová a praktikus doktor küldi — fürdőre. Igen, de melyikre? mert ha az ember olvassa az ország minden részéből érkező fürdői ismertetéseket, minde-nik a leghasznosabb, legszebb, legkényelmesebb és legolcsóbb. Így például, hogy csak kettőt említek — az oroszfalvi Fortyogó azt hirdeti, hogy a Hotel Imperialt újra építették, olvasó asztallal lapokkal, telefonnal berendezte. A sétányokat árnyas fákkal beültette, a Hotel előtti parkba délszaki növényeket ültetett s a fürdő körüli magaslatra kioszkot építtetett a mit meg ne lásdnak keresztelt. A tükörfürdő medencéjét újra rakatta,

miközben véletlenül oly dus forrásra akadt, hogy hogy kénytelen volt a Feketeúgyig egy széles csatornát ásatni, melyen a vendégek szórakozása végett propellerek közlekednek. És végül Kézdi-Vásárhelytől a Fortyogóig villanyvasut van berendezve. stb. stb. A másik t. i. a dálnoki Búdöskut azzal kecségtet, hogy medrét csementtel vé-tette körül; kényelmes kabinokról, árnyas sétá-nyokról és olcsó ételekről gondoskodott. S ha az ember mindezt közlelő nézi, azt tapasztalja, hogy a meder nem csementtel, hanem szeméttel van körülvéve; a kényelmes kabinok tetejükön össze-hajtott egerbokrok; az árnyas sétányok a bokrok között az állatok által vert nyundokok; az olcsó ételek pedig abból állanak, mit az emberek a tarisnyájukban visznek.

Ezeket csak például hozám fel, de a többi is hasonló fantáziával dolgozik, már most kérdem: merre keresse az ember azt a bevevő orvosságot? Hát ilyen kétséges helyzetben — azt tartom — legjobb, ha az ember a nagyok és előkelők után indul, mint a kik tudvalevőleg mind igen okos — feleségnek az urai.

Voltak önök tisztelt hölgyeim fürdőn? Persze voltak, vagy ha nem voltak lesznek. Ha voltak, igazat adnak nekem abban, hogy fürdőn mi más az élet, mint a közönséges életben és minő kedves szokások uralkodnak; minő finomsággal egyenli-tik ki a rang- és vagyonkülönbséget. Például én — a rangkiegyenlítés elintézésénél fogva — für-

dön mindig nagyság ur és járásbíró vagyok, a min senki sem botránkozik meg, még magam sem. Fürdőn továbbá az iparos: gyáros, a kereskedő: bankár cizmet kap s a kinek semmije sincs, azt megteszik földesurnak, de persze földet nem adnak hozzá. Az idegenek közül azok, a kik angolul beszélnek, konzullá neveztetnek ki, a kik pedig Oláhországból kocsin érkeznek, azok mind bojár-rok lesznek, ha szintén nyulbörben utaznak is. Szóval hölgyeim! fürdőn a kaszt korlátai ledön-tetnek s a rang egyenlőség érvényre emeltetik, a min én nagyon örülök, mert egy évben egyszer élvezhetem a nagyság boldogító érzetét, persze jó pénzért.

Fürdőn továbbá mindenki nagy, gazdag és ne-mes és pedig a nemesi előjogok élvezetével, a mennyiben adót ott senki sem fizet és adósságért senkit meg nem exequálnak. Talán ez az oka, hogy mi magyarok annyira rajongunk a fürdői életért. Katonának sem soroznak ott be senkit, hanem azért lehet látni elég tiszteteket — vigasz-talásául legyen mondvá a hölgyeknek.

Az élet is fürdőn gazdagokhoz, nemesekhez és magyarokhoz illő. Mindig zere, mindig táncz és mulatság. Dolog semmi. Csodálom, hogy az egész magyar faj a fürdők körül nem telepedett le, a minek okát abban találom, hogy némi-nemü taxát mégis vesznek az embertől azok a fürdők s magyar ember irtózik mindenféle taxa-fize-téstől.

nem tudott szabadulni, így hát megkötözték s hurkot vetve a nyakába, élve szállították be Ilyefalvára. Onnan Sepsi-Szentgyörgyre vitték, hol a Mikó-kollegium igazgatója vette meg három forintért. A három sasvadász akképen osztzkodott meg a nyereségen, hogy a két férfinak jutott a pénz, az asszonynak pedig a nyul.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Maros-Tordamegyében, Kőszvényes-Remete község határán fekvő, az ottani róm. kath. egyház tulajdonát képező „Csere” nevű erdőrészen levő tölgyfa készlet 1892. évi december hó 15-én délelőtt 10 órakor a nevezett község határában megtartandó árverésen el fog adatni. Kikiáltási és 21.110 frt. A közelebbi feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

— Megbírságotlák a miniszterelnököt. Az Arad és Vidékében olvassuk, hogy Wekerle Sándor dr. hogyan károsította meg a pénzügyminisztert 50 kr erejéig. Az aradi adóhivatalhoz a pénzügyminiszteriumból nagyobb iratcsomó érkezett. Ezek közt akadt egy törlési engedély is, melyen Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter volt a benyújtó és aláíró. Az adóhivatal rájött, hogy az engedélyen — elhasznált bélyeg van. Ennek alapján kellő tisztelettel, de szabályszerűen „megleletezték” a miniszterelnököt, ki eddig már bizonyosan kutatja a hiba elkövetőjét.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét a m. kir. államasutak igazgatósága által nagyobb mennyiségű fenyő-, bükk- és tölgyfadeszék, léczek és pallók, továbbá a marosvásárhelyi m. kir. állami építészeti hivatal által kavics szállítására kihirdetett pályázati hirdetményekre. A szállítási feltételek a kamara irodájában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— Az elbolondított laczfalusiak. Valóban ideje volna, ha az illetékes közigazgatási hatóságok is a saját hatáskörükben nagyobb gondot fordítanának arra, hogy a vakmerő igaztók ne üzzék a végletekig a szegény laczfalusi oláh parasztok elbolondítását. Most ismét holmi nyilatkozatot irattak alá velük Lucaci László érdekében a debreczeni esküdtsek által történt elítélése alkalmából, melyet hirtálapilag is közölnek. Ezt a nyilatkozatot 1875 aláírással látták el. Az aláírók a laczfalusi s a parokhiához tartozó filiák kötelekebe tartoznak. A pontokba szedett nyilatkozat aláírói szerint ők is elítélteknek tartják magukat Lucaciival együtt, a kihez most még jobban ragaszkodnak, a mióta közös ellenségük körmei közé került; elmondják, hogy míg a tömlőcseben ül, ezalatt is papjuknak tekintik, más papot el nem fogadnak és el nem ismernek, az összes parokhiális jövedelmeket neki szolgáltatják ki, végül még arra is készeknek nyilatkoznak, hogy minden pénz- és fogságbüntetést magukra vesznek s ezeken megosztzkodnak stb. Nem helyes dolog, hogy a hatóságok tétlenül nézik ezt a hónapok óta tartó folytonos népbolondítást, tegyék rá a kezüket az igaztók kolompokra, kik ezen nyilatkozat révén is a büntetőtörvény 174. szakaszával hozták összeütközésbe a gyámoltalan oláh parasztokat.

Azt is érdekes tudni, hogy türdön senki meg nem hal — kivéve a Budösbarlangot — minek a titka abban van, hogy ha látják az embernek az örökéletre vágyódását — elutaztatják a fürdő határán kívül. Betegnek mennek oda igaz, de ott más mint doktor és patyikus meg nem betegszik. Ezeken rendszeren kiüt az epe láz a fölötti boszuságukban, hogy az emberek nem az ők receptjére és patikájából isszák az aqua destillátát. S ami legfurcsább a dologban, maguk a vendégek gyógyítják a patikusokat és doktorokat, nem ugyan homöopathikus, hanem szimpathikus gyógyszerekkel, melynek pilulái rendszeren évek multán keserednek meg, kezdetben azonban igen édesek — a mint mondják. Én különben nem kóstoltam. (Nem a szerelem pilulái ezek?)

A sok nagyság, gazdaság és előkelőség között, csak alapos megfigyelés és hosszas tanulmányozás alapján lehet egyesek foglalkozását felismerni. Azon feltevésben, hogy jó szolgálatot teszek tisztelt hölgyeimnek, e téren szerzett tapasztalataimat szívesen közlöm.

Kérem alásan. Ha az ember a fürdön a sétányon lát egy férfit ülni előre nyújtott nyakkal, mint engem például most — a ki tollkással az asztalra becses nevének első két betűjét karcolja vagy egyéb karczolás művészetet végez, — biztosra vehető, hogy annak körmei tintások s a magamféle körmönöczök osztályába tartozik. A felborzolt haju férfit, — már t. i. a melyiknek a haja a fejetején és szándéktalanul van felborzulva —

— Ritka nagy termés. Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, daczára, hogy sok volt a panasza a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a répafejlődést megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermések mutatattak fel, a melyek már csoda számban is mehetnek. Így az oberndorfi fajból Pámer osli postamester-nél 658 métermázsa, Nagy István szentmiklósi tisztartónál 697 métermázsa termett katasztrális holdanként, olajbogyóalakú répa Klein Ignác ongai bérgazdaságában 726 métermázsa, Stégh Henriknél Ó-Kéren 862 métermázsa 52 kiló takarult katasztrális holdanként. Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselényi szibói uradalmában 790 métermázsa. Betegh Gergelynél pedig Sósmezőn 1248 métermázsa termett katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek, hogy a kedvezőtlen időjárást ellensúlyozta egyrészt a jó kezelés, de főleg az igen jeles répa-mag, mely az elmodott esetekben is Mauthner Óden budapesti magkereskedőtől került. A talajok, hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokos agyagszerkeztűek, Sósmezőn, hol egy holdon majdnem 1300 métermázsa termett, a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

— Nyilvános számadás és köszönet. A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet a házi szegények javára folyó évi november 19-én fillérestélyt tartott, melyen begyűlt belépeli díjból 38 frt 40 kr, felülízetésekből 16 frt, összesen 54 frt 70 kr. A fent jelzett összegből a következők voltak kegyesek felülízetni: Nagy Lajosné, Nmenyi N. (Budapest) 2—2 frt. Dr. Szentpétery Bálint 1 frt 10 kr. Welbreiter Jánosné, ifj. Török Samu, Tóth István 1—1 frtot. Dávid Mariska, Alberti Albert 70—70 kr. Id. Szöcs János, Málnási Kristófné, Gyürki Ignáczné, ifj. Dávid Istvánné 40—40 kr. Kovács Jenő (hadnagy), Holleiter Lajos, Gyárfás Károly 30—30 kr. Benkő István, Kis Lajos, Benkő Lajos, Szöcs Mózesné, Pongrácz Jánosné, Kis Mózes (főhadnagy), Nagy Ferenczné szeszgy., Nagy Teréz (M. é), Baka Mihály, Kovács János gabn. ker., N. M., Dávid Antal, Szenkovits Jenő, Fekete Gyuláné 20—20 kr. János Gyula, Tóth Gyula, X. Y., Török Pál, Török József, N. N., Zsigmond Gergely, X. V., Aczél János, Z. I. Hamar Zoltán, N. N. 10—10 kr. Valamint a szíves adakozóknak, úgy a tiszt. házi asszonyoknak és rendezőknek is hálás köszönetünket nyilvánítnak.

RÖVID HIREK.

— Egy ezred jubileuma. István főherceg nevét viselő 8 ik számú műni gyalogezred e hó 23-án tertotta jubileumát. Ünnepi alkalmából a király is üdvözölte az ezredet. — Fegyházán a mult heten Szűcs Gyula odaváló tanító revolverrel támadt Szendrey Gruze lapszerkesztőre s életveszélyes fenyegetésekkel követelte tőle, hogy egy az ő hite szerint rávonatkozó inkriminált hír íróját nevezze meg. A revolveres tanitót Szendrey feljelentette. — Szereth bukovinai városkában özv. Ifincukné fia ravatalára égőgyertyát akart elhelyezni. A szegény asszony e közben elvesztette eszméletét s a gyertyát elejtette. Az égőgyertyától azután tűz támadt, melyben az anyja s

egy-től-egyig tanító vagy tanár. Hajuk felborzulását azon sok számár feleletnek tulajdonítják, a mit az iskolában vagy egyetemen hallanak s a mitől az ember haja önkénytelenül az égnek áll. A komoly arcú, összevont szemöldökű férfiakban önkénytelenül felismerjük életünk és vagyonunk biráit. Az egyes birákat arról lehet megismerni még, hogy rendszeren egyesben, mint p. o. . . de nem szölok, a társas birák pedig többesben járnak a sétányon is.

A melyik férfi mindig keztyűt hord s ültében pálczájával a földet szurkálja — az gazda. Végül tisztelt hölgyeim! a melyik — ha ozivilben van is — a bal lábával félre kaszibál, mindig félre rugdos, mintha láthatatlan ebektől védekeznék, az kétségtelenül tiszt volt. Már hogy baka-e vagy huszár? azt én nem tudom.

Önök persze szeretnék a nőkre vonatkozó tapasztalataimat is hallani — felismerhetőség tekintetéből. Hja kérem alázatosan! ha ilyet szeretni lehetséges volna egy házasembernek?! Nőkről tapasztalatot? és én, talán méltózatnak feledni, hogy én becsületes házasember vagyok s házasembernek nem illik — igaz-e kérem alásan? — és nem szabad a nőkről tapasztalatokat szeretni s ha szerzett, arról beszélni, a mit én hűtőmhöz híven meg is tartok, — legalább ezen alkalommal. Magamat becses gráciájukba ajánlom!

a fia holtteste elégett. — A debreczeni nagyerdőben a mult vasárnap egy bírósági tisztviselő és egy 39. gyalogezredbeli főhadnagy kardpárbajt vívtak, a melyben a főhadnagy életveszélyesen megsebesült. — Topolyán Gyautár András csizmadia féltékenységből agyonszurta a feleségét. — Szegeden e hó 24 én éjjel öt betörést követett el egy ludasi ozigányokból álló betörőbanda. A betörők több kereskedésbe behatoltak s mintegy 8—900 frtnyi pénzt vittek magukkal. A rendőrség keresi a tetteseket.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Hirdetések.

Leszállított áru selymeket méterenkint 25%—33¹/₃% és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is postabés- és vámmentesen **Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) **selymgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.**

Szám 4869—1892.

tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kézdivásárhelyi Nagy Ilona végrehajtónak odaváló özv. Nagy Sandorné Bánai Agnes végrehajtást szenvedő elleni 45 frt tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, a kézdivásárhelyi határon fekvő a kézdivásárhely-kantai 292. sz. tjkvben A + alatt foglalt 654. hr. sz. ingatlanra az árverést 600 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi jannár hó 13-ik napján d. e. 9 órakor a kézdivásárhelyi kir. törvényszék telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42-ik paragrafussában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelytt, 1892. okt. hó 22-ik napján.

Gaál István,
kirendelt egyes bír.

5252525252525252

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár piacsori házának földszinti része 1893. év Szentgyörgy-naptól egymás után következő három évre, egészben, esetleg részletenkint ki fog adatni. A nyílt árverés az intézet helyiségében folyó év december 11-én d. u. 2 órakor fog megtartatni. Az árverési feltételek az intézet helyiségében megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhelytt, 1892. november 19.

Az igazgatóság.

5252525252525252

Hirdetmény.

A néhai Csia Károly ügyvéd kovászna épületes belső laktelke jól berendezett lakházzal, gazdasági épületekkel és kitűnő fajtájú grümmölessel örök áron eladatik.

Az eladási ár és fizetési határidőről előre értekezhetni: Kovásznán Csia György és Bélával, Szacsván Buday Ferencznével és Czofalván Csia Balázsnéval.

Kovásnán, 1892. nov. 15.

3-3

Csia György.

Sz. 5303. - 1892.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy alcsernátoni Doczé Trézsi és társai végrehajtónak odavaló Doczé Simonné szül. Elekes Rákhel és társai végrehajtást szenvedő elleni 110 frt 16 kr. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Alcsernáton községében fekvő, az alcsernátoni 1950. sz. tjkv-ben A + a. foglalt 7338¹/₅ hr. sz. 12 frt, az alcsernátoni 57. sz. tjkv-ben A + alatt foglalt 2088., 2089. hr. sz. 133 frt, a 3789. hr. sz. 9 frt, a 6110. hr. sz. 1 frt, a 7176. hr. sz. 25 frt; az alcsernátoni 65. sz. tjkv-ben A + alatt foglalt 130, 131. hr. sz. 8 frt, az 1456. hr. sz. 17 frt, a 2090. hr. sz. 67 frt, a 3764. hr. sz. 53 frt, a 6998. hr. sz. 9 frt, a 7341¹/₂₅ hr. sz. 5 frt; az alcsernátoni 1949. sz. tjkv-ben A + alatt foglalt 7343¹/₂₅ hr. sz. 5 frt; az alcsernátoni 1116. sz. tjkv-ben A + alatt foglalt 7343¹/₂₅ hr. sz. 2 frt és az alcsernátoni 1584. sz. tjkv-ben A + alatt foglalt 158. hr. sz. ingatlanra 4 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi január hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor Alcsernáton községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi Vásárhelyt, 1892. évi október hó 22-ik napján.

Gaál István,
kirendelt egyes bíró.

Hirdetmény.

A kovászna-vajnafalvi **tűzkör-fürdők, gyógy- és élvezeti köz-források** hosszabb időre haszonbérbe kiadatnak. Értekezhetni e felől jövő 1893. január 15-ig szóval vagy írásban a fürdő részvénytársaság igazgatóságával Kovásznán.

Kovásnán, 1892. nov. 15.

Csia György,
vezérigazgató.

3-3

Van szerencsém a n. érd. közönség tudomására hozni, hogy Kézdi-Vásárhelyt a főtéren Szabó Mózes ur utcájában levő

harisnya-kötődémben

a legfinomabb zephir-, mormolette- és Jäger-féle fonalokból készült uri, női és gyerek zakliharisnyákat, has-, térd- és karnelegítőket raktáron tartok. Javitá-okat elvállalok. Különösen ajánlom becses figyelmébe azon körülményt, hogy a versenyképességre fektetvén a fősulyt, tartós munka és jutányos árak által igyekszem becses pártfogását megnyerni. Minden esütörtökön a piacon árulok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok alázatos szolgálja:

Kupán Sándorné.

Egyuttal bátorkodom kecses figyelmébe ajánlani 15 év óta fennálló

férfiszabó-üzletemet

hol megrendeléseket férfi ruhákra jutányos árak és pontos szolgálat mellett foganatosítok. Készítek mindennemű polgári, katonai és papi ruhákat, továbbá divatos női kabátokat a drezdai szabó akadémia műszabászata szerint. Szíves pártfogását kérve, vagyok alázatos szolgálja:

Kupán Sándor, férfi szabó.

Alulírott tisztelettel jelentem a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a 29 éven át a lakásomon folytatott könyvelárusító üzletet kibővetve, itt Kézdi-Vásárhelyt egy

könyv-, papir- és írószer kereskedést

rendeztem be.

Ezen üzletem az ev. ref. templom déli oldalán, a ref. egy ház tulajdonát képező bolt helyiségben létezik, hol folyvást készletben vannak a városban és vidéken használatban levő tankönyvek, egyszerű és diszkötésű imakönyvek, naptárak, mulattató, ifjúsági és különféle könyvek, a készletben nem levőket pedig a leg-rövidebb idő alatt beszerezem.

Itt elvállalom a könyvkötői munkákat is s azt izléssel s a lehetőségig jutányos áron végzem el.

Magamat továbbra is a n. é. közönség szíves pártolásába ajánlva, vagyok

2-3

kitűnő tisztelettel

Turóczy László,

könyvkereskedő és könyvkötő.

Somogyi Vilmos katonai előkészítő iskolája

Budapest, Deák Ferencz-utca 14. sz.

1. **Egy éves önkéntességre előkészítő tanfolyam:** oly ifjak számára, kik középiskolát nem végeztek.

2. **Katonai reáliskola:** oly ifjak számára, kik a m. kir. Ludovika akadémia vagy a cs. és kir. kadetiskola I., II., III. osztályába a felvételi vizsgára előkészülni óhajtanak. Ezen ifjak bármily gyengék legyenek is a belépéskor kitűnő előmenetelért kezeskedem és tökéletesen megtanulnak németül.

Tartalékos és aktív tiszti tanfolyam.

Bővebb felvilágosítás irodámban (Budapest Deák Ferencz-utca 14. sz.) esetleg program által szerezhető.

3-6

Somogyi Vilmos,
igazgató-tanár.

Van szerencsém tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy a tisztán és izlésesen kezelt

FEHÉRKŐI

savanyuvizet forgalomba bocsátottam és pedig a kézdivásárhelyi közönség fogyasztására literjét 4 kr-ért. Kapható: Kovács Károly, Szöcs Károly urak kereskedésében és Mágori Balint urnál.

Bátor vagyok felhívni a figyelmét az ország bármely részén levő borvizfogyasztó közönségnek a „Fehérkői” savanyuvizre, mely mind kitűnő íze, mind pedig hatása által már is szép hírnek örvendő s dacára ezeknek mégis rendkívül olcsón kapható.

Egy liter borvíz a forrásnál 2 kr. Az ártóbbletet a ragasz és szállítás teszi. Kászon-Altiz, 1892. november hó.

2-10

Lászlóffy János okl. gyógyszerész.